

Noam Chomsky er professor i lingvistikk, men regnes som ekspert på en rekke fagfelter. Han kommenterte alt fra konsekvensene av oljeoverfloden til ønsket om en tostatsløsning i Midtøsten i FN tirsdag.

FOTO: STRINGER/MEXICO

Chomsky om Midtøsten: Tror fortsatt på tostatsløsning

Korrespondent: [Kristoffer Rønneberg](#) - 15.OKT.2014

NEW YORK (Aftenposten) - Det eneste som mangler, er vilje, sier Noam Chomsky, en av verdens fremste intellektuelle, til Aftenposten. Tirsdag oppfordret han FNs medlemsland til å anerkjenne Palestina som stat.

Chomsky, som er professor i lingvistikk ved Massachusetts Institute of Technology (MIT), mener at det er «katastrofalt» at USA nå er i ferd med å utvinne så store mengder skiferolje at landet snart vil bli en nettoeksportør av fossile brennstoff.

- Vi ødelegger våre barnebarns fremtid ved å fortsette å utvinne denne oljen. Hver oljedråpe som hentes opp er en spiker i kisten for menneskeheten, sier han på spørsmål fra Aftenposten.

Israel og Palestina

Spørsmålet handlet egentlig om noe helt annet.

Chomsky var nemlig ikke på pressekonferansen i FN-hovedkvarteret på tirsdag for å snakke om klimaproblemer og miljøvern — han var der for å snakke om konflikten mellom Israel og Palestina.

Og Aftenpostens spørsmål var dette: «I hvilken grad vil USAs økende energiavhengighet påvirke geopolitikken i Midtøsten, spesielt med tanke på USAs støtte til Israel?»

- Handler om kontroll

Chomsky, som regnes som en ekspert på et bredt antall fagfelter langt utenfor lingvistikken, nølte ikke før han svarte:

- **Det vil ikke påvirke noe i det hele tatt.**

Han utdypet:

- På 50-tallet var USA verdens største oljeprodusent. De hadde den samme Israel-politikken da som nå. Og da man begynte å utvinne olje i Alaska ble det i hovedsak eksportert til Asia. Poenget for de amerikanske myndighetene er at dette ikke handler om tilgang til olje, det handler om kontroll. Ved å kontrollere oljen i Midtøsten, kontrollerer de også energiforsyningen til Japan og en rekke andre land.

- Må presse myndighetene

Den 85 år gamle professoren er svært omstridt for sin skarpe kritikk av Israel og av USAs utenrikspolitikk, og han mener at det er på høy tid at myndighetene i Washington, DC slutter å blokkere forslag i FNs sikkerhetsråd om å etablere en palestinsk stat.

- Vi ser nå at presset øker. I Sverige og i det britiske parlamentet har man nettopp vedtatt å anerkjenne den palestinske stat. Nå er det viktig at det amerikanske folk legger press på sine myndigheter for å gi palestinerne sin stat, akkurat som folket påvirket myndighetene til å avslutte Vietnam-krigen, sier Chomsky.

Han har fortsatt tro på en tostatsløsning i Midtøsten, og mener at alle parter vet hva som skal til for å få det til.

- Det eneste som mangler, er vilje, sier han.

Maktpolitikk

Årsaken til at USA velger å ta Israels parti i spørsmålet om palestinerne, hevder Chomsky, er ren maktpolitikk.

- Israel har vist gang på gang at det er i USAs interesse å supplere dem med penger og våpen. Vi så hvordan amerikanerne forsynte de israelske hæren med ammunisjon da Israel gikk tom under angrepene mot Gaza i sommer. Dette handler ikke om demokrati eller felles idealer. Det handler om makt, sier han.

Og fortsetter:

- **Israel har mye makt, palestinerne har lite. Dermed er det åpenbart hvilket parti USA vil ta. Alle sier at de ønsker demokrati. Stalin sa at han ønsket demokrati. Alle sier at de elsker demokrati, men kun hvis det gir det resultatet de ønsker, sier Chomsky, og illustrerer:**

- I 2006 ble det holdt et demokratisk valg i Midtøsten som alle mente var fritt og rettferdig, helt til valgresultatet ga en seier til Hamas. Da var USA kjapt ute med å straffe valgvingerne.

Ber FN-land anerkjenne Palestina

Chomsky snakket tirsdag ettermiddag til en fullstappet sal i FNs hovedforsamling.

I sin appell oppfordret han alle medlemslandene til å anerkjenne Palestina som en selvstendig stat.

Norge har foreløpig ikke anerkjent Palestina som selvstendig stat, men da Palestina fikk observatørstatus i FN i 2012 gikk norske myndigheter over fra å kalle det *de palestinske områdene* til å bruke betegnelsen *Palestina*.

Palestina

- I 1948 ble staten Israel opprettet, til tross for omfattende protester fra palestinerne som bodde i området fra før.
- Sammenstøtene mellom palestinere og israelere har siden den gang vært mange og blodige, og man er fremdeles langt unna en fredelig, varig løsning på konflikten.
- Palestina ble proklamert som selvstendig stat av den palestinske nasjonalforsamling i eksil i 1988, og omfattet Gazastripen og Vestbredden, som ligger i områder som ble okkupert av Israel i 1967. Jerusalem ble erklært hovedstad.
- Etter Oslo-avtalen i 1993 ble De palestinske selvstyremyndighetene opprettet i 1994, med sete i byen Ramallah på Vestbredden. Selvstyremyndighetene ble anerkjent av Israel, men ikke Palestina som selvstendig stat.
- I 2012 oppgraderte FN Palestinas status til observatørstat uten medlemskap. Over hundre land har anerkjent Palestina som selvstendig stat.
- Norge har foreløpig ikke anerkjent Palestina som selvstendig stat, men da Palestina fikk observatørstatus i FN gikk norske myndigheter over fra å kalle det *de palestinske områdene* til å bruke betegnelsen *Palestina*.

Kilde: Globalis, SNL

<http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/Chomsky-om-Midtosten-Tror-fortsatt-pa-tostatslosning-7744590.html>